

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1635. usque ad annum 1643

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 9011888X

§. 4. Belli Gallici initium contra Cæsarem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67406)

dam rebellibus, quos Cæsar excipien- Sæc. XVII.
 dos judicaverit. A. C. 1635.

§. IV.

Belli Gallici initium contra Cæsarem.

Promulgata hac pace Protestantium Annal. Ferd.
 plerique ad Cæsaris Saxonisque par- Khevr. t. 12.
 tes revertebantur, initaque armorum Theates Eu-
 societate Rhenum pene omnem, ma- rop. l. 3.
 guamque Imperii partem recuperarunt: Maier. acta
 unde nil minus arduum fuisset, quam pac. Westph.
 Suecos aliunde nupera clade fractos Recueil des
 Germaniæ finibus pellere, Imperio pa- traites de
 cem reddere, oppressisque Catholicis Franc. p. 381.
 Religionis suæ libertatem, quietamque
 bonorum possessionem asserere: Verum
 hanc felicitatem Germaniæ invidebat
 Richelius Cardinalis, qui pro vasto ac
 inquieto ingenio suo Ludovicum XIII.
 Regem optimum, quem pro suo arbi-
 trario regebat, proposita universalis Mo-
 narchiæ spe, eo inclinabat, ut Suecis
 duodecim peditum & sex Equitum
 millia præter quatuor librarum millio-
 nes contra Cæsarem, ejusque foedera-
 tos promitteret, ea tamen lege, ut
 cum Austriacis (nisi ex communi Gal-
 lorum, Suecorumque consensu) nec
 pax nec induciæ fierent, sed ad urgen-
 dum bellum uterque ex foederatis mu-
 tuum præstaret auxilium: Enimvero
 Cæ-

Sæc. XVII Cæsar Urbanum Papam interpellabat,
 A. C. 1635. ut ab hoc fœdere rei Catholicæ admo-
 dum funesto Franciæ Regem averteret:
 nec suis partibus defuit Pontifex: ve-
 rum Austriacæ magnitudinis æmulatio,
 perturbatisque Germaniæ rebus Galli-
 cum Regnum novis Imperii accessioni-
 bus protendendi opportunitas spesque
 Richelium tantopere inflammabat, ut
 eo instigante Galliarum Rex Cæsari, &
 Hispaniarum Regi bellum palam de-
 nuntiaret, simulque diversis exerciti-
 bus Hispaniam, Germaniam, Italiam,
 Belgium, & Rhætiam peteret: Nec ei-
 dem deerant speciosi hostilitatis obten-
 tus, & præcipue denegata capti Tre-
 virensis Electoris libertas, Trevis &
 Philippsburgum, ejecto Gallico præsi-
 dio a Cæsareis Hispanisque recupera-
 tum, & Spira a Bavaris in deditionem
 accepta, quam tamen paulopost Galli
 Suecorum copiis suffulti recuperarunt:
 Ne vero Sueci expirantibus induciis
 per Polonorum invasionem in Borussia,
 a Germanico bello præpedirentur, Fran-
 ciæ Rex Claudium Memmium de
 Avaux, Virum mira in rebus gerendis
 dexteritate præditum ablegabat, ut
 cum ceteris Principum Oratoribus
 Stumsdorffii congregatis Uladislauum
 Poloniæ Regem ad perpetuam pacem,
 vel saltem diuturnas inducias permo-
 veret:

veret: Horum etiam suasionibus in vi-
 ginti sex annorum inducias utrinque
 conventum, non alio Religionis e-
 molumento, nisi quod Parochiale Tem-
 plum Elbingæ Catholicis relictum esset:
 Sueci autem urbes omnes in Borussia
 occupatas haud cunctanter Polonis re-
 stituerent, unice eo fine, ut Polono-
 rum metu soluti unacum Gallis Cæsa-
 rem in Germania validius opprimere
 possent. Nec alia ex causa Ludovi-
 cus XIII. Franciæ Rex cum Oxenfir-
 mio nomine Sueciæ Reginæ, mutato
 nonnihil priori fædere in hos articulos
 convenit.

I. Regina & regnum Sueciæ, & Rex
 regnumque Franciæ impliciti bello cum do-
 mo Hispanica, & domo austriaca obligant
 ac promittunt; se non suscepturos aut admis-
 suros ullum tractatum pacis cum Principi-
 bus dictæ domus austriacæ uno aut pluri-
 bus, multo minus super hoc negotio con-
 clusuros, nisi conjunctim & communi con-
 sensu, nec inituros ullam armorum suspen-
 sionem, aut inducias, nisi conjunctim &
 communi consensu.

II. Cancellarius Sueciæ promittit & se
 obligat nomine Reginæ ac regni Sueciæ ad
 conservandum liberum exercitium Religio-
 nis Catholice in Ecclesiis a sua potestate ac
 imperio dependentibus occupatis in Imperio
 ab anno millesimo sexcentesimo decimo octavo
 post

Sæc. XVII. post exortos hosce Germaniæ motus. Et ut
A. C. 1635. Ecclesiasticæ Personæ libere fruantur bonis
 suis sine impedimento ac molestia; cum hac
 reservatione, ut cuicumque parti suum jus
 saluum maneat.

III. Convenit quoque inter prædictos Le-
 gatos, ne quis locus munitus aut castrens
 in Imperio, quod tenetur manu Regiæ
 Sueciæ ac Regis Franciæ, reddatur hosti,
 nisi communi consensu utriusque Regiæ,
 Regisque Sueciæ & Franciæ.

IV. Serenissima Regina Sueciæ, & Chri-
 stianissimus Rex Galliæ convenerunt, & se
 obligarunt ad auxilium militare confædera-
 tis Germaniæ servandum, prout se quisque
 obstrinxerit.

In majorem rei fidem hæc sincere serva-
 tum iri, munivimus hac manus nostræ sub-
 scriptione, & sigilli appositione, factum
 Compendii die 28. Aprilis Anni 1635.

Axelius Oxenfirminus
 Boutillerus.

Præterea ipsemet Rex die nona Junii
 ex Monceo castro literas oppido pro-
 lixas ad Montbazonium Ducem dedit,
 in quibus belli Hispaniæ Regi denun-
 tiati æquitatem vindicare satagebat.